

[COTE] Numéro diktyon : 2352

Hellas, Athēna, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος (ΕΒΕ), Mss., 0056

Type de cote :

Actuelle

Remarque :

Olim Trikkala, Monē Dousikou Hagiou Bēssariōnos

Equipe Référente :

[ParaTexBib](#)

Auteurs :

- Rédigé par : KIM Serguey
- Vérifié par : LORRAIN Agnès

Identifiants

Répertoire	Numéro	Url	Remarque
Aland minuscules	773	Lien	
CSNTM numérisation	Athēna, ΕΒΕ, 0056	Lien	

Copistes, possesseurs & autres

Nom	Siècle	Dates	Remarque	Nature	Folios	Commentaire	IRHT - Personnes	Pinakes - dépôt/fonds
Χρυσόπολις, Μονή Ἵπεραγίας Θεοτόκου Σκουταρίου			fondé en 594 par Philippicus	possesseur			103618	
Τρίκαλα, Μονή Δουσίκου	16-		Refondé par S. Bessarion entre 1527 et 1540 ; une grande partie de ses mss (532) a été transférée à l'ΕΒΕ d'Athènes en 1882 ; 123 mss sont restés sur place	possesseur			100976	1238

Nom	Siècle	Dates	Remarque	Nature	Folios	Commentaire	IRHT - Personnes	Pinakes - dépôt/fonds
Ἰωάννης μοναχὸς καὶ σύγκελλος, πρωτοσπαθᾶριος καὶ πρωτονοτάριος τοῦ Δρόμου	11			possesseur		Note de don au monastère de la Theotokos de Skoutari (f. 1)	105763	

Bibliographie

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
0052	C. Gregory, <i>Textkritik des Neuen Testaments</i> , Leipzig, 1900-1909	Catalogues			220, 221, 1111
0146p	S. Kotzabassi, <i>Βυζαντινὰ χειρόγραφα ἀπὸ τὰ μοναστήρια τῆς μικρᾶς Ἀσίας</i> , Athènes, 2004	Catalogues	n° 2		15-17, pl. 2
0430	I. Sakkeliōn, A. Sakkeliōn, <i>Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος</i> , ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ Λιθογραφείου, 1892 (Version en ligne)	Catalogues			11
0436	P. Buberl, <i>Die Miniaturenhandschriften der Nationalbibliothek in Athen</i> , Wien, 1917 (Version en ligne)	Catalogues			
R(III)0438	A. Marava-Chatzinicolaou, C. Toufexi-Paschou, <i>Κατάλογος μικρογραφιών βυζαντινῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος</i> , τ. Α΄ <i>Χειρόγραφα Καινῆς Διαθήκης I΄-IB΄ αἰῶνος</i> , Athēna, ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ, 1978 (Version en ligne)	Catalogues	n° 1		17-26
	A. Aletta, « Il Taurin. B.VII.33, "wunderschön hergestellt" », <i>Νέα Ῥώμη</i> , 7, 2010, p. 97-116 ; fig. 1-12b				106, n. 25
	B. Atsalos, « Termes byzantins relatifs à la décoration des manuscrits grecs », <i>I manoscritti greci tra riflessione e dibattito : Atti del 5 Colloquio internazionale di paleografia greca, Cremona, 4-10 ottobre 1998</i> , Papyrologica Florentina 31, Firenze, Gonnelli, 2000, p. 445-511				449 ; 478 (n. 181)
	E. Dobrynina, « Unknown "Stile Blu" Manuscripts of the Tenth and Eleventh Centuries in Russian Collections », dans B. Atsalos (éd), <i>Actes du VIe Colloque International de Paléographie Grecque (Drama, 21-27 septembre 2003)</i> , Vivlioamphiastis Annexe I, Athēna, Société hellénique de reliure, 2008, p. 481-488				
	E. Dobschütz, « The Notices Prefixed to Codex 773 of the Gospels », <i>The Harvard Theological Review</i> , 18, 07/1925, p. 280-284 (Version en ligne)				
	A. Džurova, <i>Manuscrits grecs enluminés des Archives nationales de Tirana (VIe-XIVe siècles)</i> , <i>Études choisies, vol.1, texte</i> , Scriptorium Balcanicum 1, Sofia, Centre de Recherches Slavo-Byzantines Ivan Dujčev (et al.), 2011				123, 125, 127 n. 2
	J. Irigoin, « Pour une étude des centres de copie byzantins (suite) », <i>Scriptorium</i> , 13, 1959, p. 177-209 (Version en ligne)				191-192
	M. Le Léannec-Bavavéas, « Jean, Logothète du Drome au 11e siècle », <i>Revue des études byzantines</i> , 60, 2002, p. 215-220 (Version en ligne)				
	M. Mejor, <i>Antyczne tradycje średniowiecznej praktyki pisarskiej. Subskrypcje późnoantycznych kodeksów</i> , <i>Studia Staropolskie. Series Nova</i> 1(57), Warszawa, Institut Badań Literackich, 2000. ISBN : 83-87456-52-7				106, 118
	A. Németh, <i>The Excerpta Constantiniana and the Byzantine appropriation of the past</i> , Cambridge, Cambridge University Press, 2018 (Version en ligne). ISBN : 978-1-108-42363-2				
	G. Parpulov, <i>Middle-Byzantine Evangelist Portraits</i> , <i>Manuscripta Biblica</i> , Berlin - New York, De Gruyter, 2022 (Version en ligne)				6
	A. Patton, « A Disordered Genealogy and a New Family of Greek New Testament Manuscripts », <i>Novum Testamentum</i> , 66, 2024, p. 402-422				404 (et n. 4) et fig. 1 (p. 411), fig. 2 (p. 415)

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
	O. Porova, « Греческий кодекс второй половины XI в. в Национальной библиотеке Греции (Cod. 2645) [Un codex grec de la seconde moitié du XIe siècle à la Bibliothèque nationale de Grèce (cod. 2645)] », <i>Византийский Временник</i> , 101, 2017, p. 174-187				179 n. 10
	A. Rëmbeci, S. Çunga, <i>Katërrungjillëshi i dekoruar i Korçës : Kodiku i Korçës nr. 93. Botim faksimile (The Illuminated Gospel of Korça : Korça Codex 93)</i> , Athinë, Militos, 2012				80 & n. 140
	F. Valerio, « A Short History of the Greek Colophon from the Beginnings to Modern Times », <i>Comparative Oriental Manuscript Studies Bulletin</i> , 8, 2022, p. 19-72 (Version en ligne)				
	B. Van Regemorter, « La reliure des manuscrits grecs », <i>Scriptorium</i> , 8, 1954, p. 3-23 (Version en ligne)				14
	Y. Varalis, « Steatite icon with Saint John the Theologian », <i>Byzantinische Zeitschrift</i> , 104, 2, 2011, p. 719-736				725-726
	K. Weitzmann, <i>Die byzantinische Buchmalerei des 9. und 10. Jahrhunderts</i> , Berlin, Mann, 1935 (Version en ligne)				21, 23, 24, 25
	L. Willard, <i>A Critical Study of the Euthalian Apparatus</i> , Arbeiten zur Neutestamentlichen Textforschung 41, Berlin, de Gruyter, 2009. ISBN : 978-3-11-021567-0				91
0167p	A. Džurova, <i>Le rayonnement de Byzance. Les manuscrits grecs enluminés des Balkans (VIè-XVIIIè siècles)</i> , Catalogue d'exposition (XXIIe Congrès International d'Études Byzantines, Sofia, 22-27 août 2011), Sofia, Galerie Nationale d'Art étranger, 2011				39, 96, 146
0287q	E. Dobrynina, <i>Сводный каталог греческих иллюминированных рукописей в российских хранилищах. Т. 1, Рукописи IX-X вв. в Государственном историческом музее, ч. 1</i> , Moskva, Scanrus, 2013				
1248a	A. Binggeli, M. Cassin, M. Cronier, M. Kouroupou, <i>Catalogue des manuscrits conservés dans la Bibliothèque du Patriarcat œcuménique: Les manuscrits du monastère de la Sainte-Trinité de Chalki</i> , Turnhout, Brepols, 2019. ISBN : 978-2-503-57434-9				
1378t	K. Weitzmann, O. Kresten (éd), <i>Die byzantinische Buchmalerei des 9. und 10. Jahrhunderts: Addenda und Appendix</i> , Veröffentlichungen der Kommission für Schrift- und Buchwesen des Mittelalters Band 243, Reihe IV: Monographien, Wien, Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1996				30, 79, 81, 82, 86
2407-2407a	I. Furlan, <i>Codici greci illustrati della Biblioteca Marciana</i> , Studi sull'arte paleocristiana e bizantina 1-6, Milano, Università di Padova, 1978-1997				II, 26; III, 21, 31
R(III)1848	I. Hutter, <i>Corpus der byzantinischen Miniaturenhandschriften. III</i> , Oxford, Bodleian Library 3, Denkmäler der Buchkunst 5.1, Stuttgart, Anton Hierseman, 1982 (Version en ligne)				III, 317, 318, 319; V, 157

Contenu

Numéro	Folios	Siècle	Date	Support Principal	Remarque	Copistes, Possesseurs & Autres	Révision
1.A	001-285	10 med.					

Témoins (40)

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
001 a-a	Versus et epigrammata	Incipit "Κορωνίς εἰμι, δογμάτων θείων διδασκαλός" (epigramma anagraphicum)					10 med.			Titulus initialis προσφωνήσις τῆς βιβλοῦ. Incipit Κορωνίς εἰμι, δογμάτων θείων διδασκαλός Desinit σοφία καὶ συνέσις τοῖς ἀναγινωσκουσίν.		
001 a-b	Annotationes	Annotatio anagraphica possessoris					10 med.		- Transcriptio: cf. Marava-Chatziniotou & Toufexi-Paschou (1978), p. 18. - Sequuntur notae uariae. - F. 1v uacuum.	Textus Αὐτὴ ἡ σεβασμία καὶ θεία βιβλος τῶν εὐαγγελίων, ἔχει τετραδάς τὰς πασάς, ἐξ καὶ τριακοντά, χωρὶς τῶν παραφυλλῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς ξυλοῖς κεκολλημένων. ἀνετέθη τῷ ναῶ δε τῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας θεοτοκοῦ τῆς οὐρανοῦ (Σκουταρίου), παρὰ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου καὶ συγκελλοῦ, τοῦ γεγονότος ἀ'θ (πρωτοσπαθαρίου) καὶ ἀ'νοτρ (πρωτονοταρίου) τοῦ δρο (δρομοῦ), ὃν ἀξίωσε τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὁ θεός, καὶ τοὺς εὐλαβῶς καὶ πιστῶς ἐντυγχάνοντας τοῖς γεγραμμένοις, σώσει ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος. ἀμην.		
002	Eusebius Caesariensis	Ep. ad Carpianum	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 3465.1 ● PTB G11300 				10 med.			Incipit abruptus καὶ καθ' ἐξῆς προίων Desinit ἐρρωσο ἐν κυρίῳ.		● 0146p
002v	Eusebius Caesariensis	Canones Euangeliorum	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 3465.2 ● PTB G11301 				10 med.		- Des. mut. - Canon 1 tantum.			● 0146p
003	Capitula librorum biblicorum	In Matth.: capitula					10 med.		- Des. = ed. - F. 3v-4r uacua	Incipit abruptus να' Περὶ τῶν καλουμένων εἰς τὸν γάμον.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
004v	Imagines	Imago picta					10 med.		imago Matth.	PTB # G15043.Mt PTB info Matthew seated, holding pen, thinking; stool, footstool, table, lectern; inkwell, pens, callipers		
005	Subscriptiones librorum biblicorum	In Matth.: von Soden p. 297-299 [40]-[58]					10 med.			Textus Το κατά Ματθαιον ευαγγελιον, συνεγραφη υπο του αυτου Ματθαιου μετα οκτω χρονους της Χριστου αναληψεως, εβραιδι διαλεκτω εν Ιερουσαλημ, ερμηνευθη δε υπο Ιωαννου.		
005--85	Testamentum nouum	Euangelium sec. Matthaeum					10 med.		f. 85v uacuum			● 0146p
005--85	Catena	In Matthaeum	● CPG C110-C116				10 med.					
005	Prologi Librorum Biblicorum	In Euang.: definitio nominis euangelii secundum Ioh. Chrysostomum (von Soden [80] p. 301)					10 med.			Textus Δια τι Ευαγγελιον η παρουσα καλειται βιβλος, οτι κολασεως αναιρεσι, και αμαρτηματων λυσι, και δικαιοσυνη, και αγιασμον, και απολυτρωσι, και υιοθεσιαν και κληρονομιαν ουρανων, πασι ευαγγελιζεται.		
086 a-va	Scholia exegetica biblica	De resurrectione: excerptum ex Eusebio de concordia euangeliorum					10 med.			Titulus initialis Ευσεβιου του Παμφιλου Incipit Πως παρα μεν τω Ματθαιω οψε σαββατων Desinit διο και παρα τοις πασι εμνημονευθη.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
086v a-87va	Isidorus Pelusiota	Epistulae	● CPG 5557				10 med.		- Cf. Von Soden p. 560. - F. 86v-87r: Epistula II, 212 (PG 78, 652-653), cf. von Soden, p. 363 [161]. - F. 87rv: Epistulae I, 114 (PG 78, 257-260).	<p>Titulus initialis Ισιδωρου του Πηλουσιωτου περι της του κυριου τριημερου αναστασεως Θεογνωστω πρεσβυτερω. Incipit Λιαν θαυμαζω και εκπληττομαι την ανοιαν των ζητούντων Desinit μη ηληθευκεναι διισχυριζομενοι. Titulus initialis cuiusdam partis του αυτου Ισιδωρου περι των τριων ημερονυκτιων της ταφης του κυριου Τιμοθεω αναγνωστη. Incipit cuiusdam partis Των τριων της ταφης του κυριου ημερονυκτιων Desinit cuiusdam partis των εικοτως προσκυνηθησεται.</p>		● 0146p
087v a-88b	Scholia exegetica biblica	De resurrectione: excerptum aliud ex Eusebio de concordia euangeliorum					10 med.			<p>Titulus initialis Ευσεβιου του Παμφιλου Incipit Πως παρα μεν τω Ματθαιω η Μαγδαληνη Μαρια Desinit οι δυο οι εισω του μνηματος Titulus finalis ετελειωθη η ερμηνεια του κατα Ματθαιον αγιου ευαγγελιου απο φωνης του αγιου Ιωαννου του Χρυσσοστομου και ετερων αγιων πατερων.</p>		
088 b	Indices christiani rerum notabilium	Index undecim apparitionum domini post resurrectionem					10 med.			<p>Incipit Ιστεον οτι επειδη ενδεκα μαθητας ειχεν ο Χριστος εκβληθεντος του Ιουδα Desinit ενδεκατον, επι το ορος των ελαιων.</p>		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
088v a-vb	Scholia exegetica biblica	De resurrectione: uaria					10 med.		Excerptum uidetur ex Homilia Hesychii de Saluatoris nostri resurrectione (CPG 6562)	Titulus initialis Ησυχίου πρεσβυτερου Ιεροσολυμων οτι κατα μηδεν αλληλοις εναντιωθεντες οι ευαγγελισται οι διαφορως τα συμβεβηκοτα περι της αναστασεως Χριστου του θεου και σωτηρος ημων ιστορησαν μεθεστι Incipit Ου γαρ ειπον των ευαγγελιων οι ιεροι Desinit και ουκ αλλην ειναι πεπιστευκαμεν.		● 0146p
088v b-89a	Hippolytus Thebanus	Syntagma chronologicum	● BHG 0779h-hd, 1046i	De Iacobo fratre Domini (BHG 779hb, cap. VI)			10 med.		De Iacobo fratre Domini, PG 117, 1028-1032	Titulus initialis Ιππολυτου Θηβαιου εκ των χρονικων αυτου συγγραμματαων. Incipit Ιακωβος ο γενομενος πρωτος επισκοπος Desinit εκ της πρωτης γυναικος, αδελφος ενομιζετο.		● 0146p
089 a-b	Cosmas uestitor	Laudatio in Ioaachim et Annam	● CPG 8151 ● BHG 0828 ● TLG 2936.03	Excerptum (pars postrema)	0828a		10 med.		PG 106, 1012A7	Titulus initialis Του μακαριου Κοσμα του Βεστητωρος εκ του εγκωμιου του εις τους δικαιους Ιωακειμ και Ανναν, ου η αρχη η χθες της θεστοκου γενεθλια και πανηγυρις. μετ' ολιγα. Incipit αληθως γαρ ως αξιοι προωρισθησαν οι δικαιοι Desinit δοξα τη συγκαταβασει Χριστου του Θεου ημων εις τους αιωνας αμην.	● Bollandistes	● 0146p

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
089 b-va	Sophronius Hierosolymitanus ptr.	Encomium Iohannis Theologi	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 7648 ● BHG 0925-0925b 		0925		10 med.		Excerptum (PG 87.3, 3364B-D)	<p>Titulus initialis Σωφρονιου του αγιωτατου αρχιεπισκοπου Ιεροσολυμων εκ του εγκωμιου του εις το αγιον Ιωαννην τον θεολογον και ευαγγελιστην, ου η αρχη, Ιωαννης ο της βροντης υιος το εν αρχη ην ο λογος βροντα, και μεθ' ετερα.</p> <p>Incipit Ζεβεδαιου Ιωαννης παις, και Σαλωμης προελαμψεν</p> <p>Desinit ιν' ως αδελφη τον Χριστον ικετευειεν.</p>		● 0146p
089v a-90a	Iohannes Damascenus	De genealogia Christi: excerptum ex Iohanne Damasceno, inc. "Αὕτη γὰρ ἡ προαιώνιος"	<ul style="list-style-type: none"> ● BHG 0779jf 		0779jf		10 med.		Genealogia Christi et Mariae a IOHANNE MANSVR (DAMASCENO)	<p>Titulus initialis Του οσιου πατρος ημων Ιωαννου του Μανσουρ περι της γενεαλογιας του κυριου και της παναγιας θεοτοκου</p> <p>Incipit Αυτη γαρ η προαιωνιος προγνωστικη βουλη του θεου προορισθαισα</p> <p>Desinit αγιος γαρ ων, εν αγιοις αναπαυεται.</p>		● 0146p
090 a--va	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumenta miscellanea					10 med.		Prologus in 3 partes sine separatione, cf. infra.			
090 a-va	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumentum ad catenam	<ul style="list-style-type: none"> ● BHG 1038e 				10 med.		- Cod. Cyrillus Alex. (cf. CPG 5206) - Pars 1 prologi miscellanei.	<p>Titulus initialis Υποθεσις εις το κατα Μαρκον αγιον ευαγγελιον εκ της εις αυτον ερμηνειας του εν αγιοις Κυριλλου Αλεξανδρειας.</p> <p>Incipit Πολλων εις το κατα Ματθαιον</p> <p>Desinit εντευξιν ταις εκκλησιαις.</p>		
090v a-va	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumentum von Soden p. 576					10 med.		- Pars 2 prologi miscellanei.	<p>Incipit Κλημης εν εκτη των υποτυπωσεων παρατιθεται την ιστοριαν</p> <p>Desinit εκαστου ευαγγελιου τον χαρακτηρα εκτιθεμενος.</p>		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
090v a	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: excerptum ex Irenaeo uel notitia breuis de initio					10 med.		- Pars 3 prologi miscellanei. - Cf. Von Soden, p. 303, l. 2-7. - f. 91r uacuum	Incipit Μαρκος δε απο του προφητικου πνευματος Desinit προφητικος γαρ ο χαρακτηρ ουτος.		
091v-92	Capitula librorum biblicorum	In Marc.: capitula					10 med.		- Inc. et des. = ed. - F. 92v-95r uacua.			
095v	Imagines	Imago picta					10 med.		imago Marc.	PTB # G15043.Mc PTB info Mark seated, holding pen, touching his lectern; stool, footstool, marble desk; inkwell, pen-holder		
096	Subscriptiones librorum biblicorum	In Marc.: von Soden, p. 297-299 [40-58]					10 med.			Textus Το κατα Μαρκον ευαγγελιον συνεγραφη υπο Μαρκου μετα δεκα χρονους της Χριστου αναληψεως, ουτος υπο Πετρου αποστολου ηκουσε το ευαγγελιον και συνεγραψατο αυτο μαθητης ων Πετρου.		
096--150	Testamentum nouum	Euangelium sec. Marcum					10 med.					● 0146p
096--149v	Catena	In Marcum	● CPG C125-C126				10 med.					
150	Subscriptiones librorum biblicorum	In Marc.: von Soden, p. 297-299 [40-58]					10 med.		standard			
150v-151v	Capitula librorum biblicorum	In Luc.: capitula					10 med.		f. 152r-154r uacua.			
154v	Imagines	Imago picta					10 med.		imago Luc.	PTB # G15043.Lc PTB info Luke seated, inking his pen, holding open codex; stool, footstool, table, lectern; inkwell, penholder, pumic		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
155	Subscriptiones librorum biblicorum	In Luc.: von Soden p. 297-299 [40] - [58]					10 med.			Textus Το κατά Λουκαν ευαγγέλιον υπο Λουκα αποστολου μετα ιε' χρονους της Χριστου αναληψεως και ουτος υπο Παυλου ηκουσεν το ευαγγέλιον και συνεγραψατο, μαθητης ων Παυλου.		
155--215v	Testamentum nouum	Euangelium sec. Lucam					10 med.		f. 216r uacuum			● 0146p
155--215v	Catena	In Lucam	● CPG C130-C137				10 med.		Cum scholiis TITI BOSTRENSIS et aliorum			
215v	Subscriptiones librorum biblicorum	In Luc.: von Soden p. 297-299 [40] - [58]					10 med.		standard			
216v	Capitula librorum biblicorum	In loh.: capitula					10 med.		f. 217r uacuum.			
217v	Imagines	Imago picta					10 med.		imago loh.	PTB # G15043.lo PTB_info John seated, reading from codex; stool, footstool, table, lectern; inkwell, pen, callipers, parchment leaf		
218	Subscriptiones librorum biblicorum	In loh.: von Soden p. 297-299 [40] - [58]					10 med.			Textus το κατά Ιωαννην ευαγγέλιον υπο Ιωαννου συνεγραφη μετα λβ' χρονους της Χριστου αναληψεως.		
218--285	Testamentum nouum	Euangelium sec. Iohannem					10 med.		f. 285v uacuum			● 0146p
218--285	Catena	In Iohannem	● CPG C140-C147				10 med.					